

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov. Črna v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 25. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je m.č.

Govor

slovenskega poslanca dra. Ferjančiča v seji državnega zbora dne 22. aprila 1890.

Vedno smo gojili željo, da bi se jeden naših poslancev v parlamentu oglašil ter podal svetu pristno sliko žalostnih odnosov po Primorskeji. Vrli poslanec dr. Ferjančič ugodil je naši želji — srčna mu hvala za to! Nočemo danes ugibati, bodo-li imele zlate te besede zaželjenega vspeha, toda gospod poslanec ima sladko zavest, da je svaril o pravem času, da je storil svojo patrijotičko dolžnost. Našim naročnikom, osobito pa našim okoličanom priporočamo, da pazno prečitajo ta lepi govor, kateri slove:

Slavni zbor!

Večini slov. poslancev je navada, da pri posvetovanju o proračunu in pri obravnavi o posamičnih upravnih strokah motrijo vzroke neugodnega našega položaja v državi. Mi kažemo vedno na to, da nas italijanski in nemški element ovirata v našem napredku. Na to stališče postavili so se tudi moji rojaki-predgovorniki.

Danes mi je drugačna naloga; danes nočem govoriti od naroda do naroda, ali pa do vlade, ampak opisati hočem razmere doli ob Adriji: torej se ne postavim na stališče slovenskega naroda, ampak na stališče države.

Ker pa nameravam govoriti o političnem položaju Primorske — osobito Trsta —, se bodem le na dotičnih mestih dotaknil onih vprašanj, ki se tičejo specijelno naroda slovenskega.

Ne da se tajiti, da je Trst v trgovinskem obziru tolike važnosti in imenitnosti za Avstrijo, kakor nobeno drugo mesto monarhije. Vlada in državni zbor mislita vedno na to, kako bi preskrbela temu emporiju Avstrije potrebnih pogojev za njega trgovinski razevit. Kakor pa skrbita vlada in ljudski zastop, da pride Trst glede na trgovinski njega razvoj do svojega prava, isto tako morata na to gledati, da na Primorskem, in osobito v Trstu, obstoje in se goje državi naše prijazna politična mišljenja, katerih ne bi smel nikdo motiti, ni od znotraj — ni od zunaj. Trudil se bodem torej, da vam na kratko naslikam tamošnji politični položaj; iz te slike bodete posneli, v koliko odgovarjajo ti odnosi onej méri, katero sem vam označil.

Odkar je prišel v veljavo narodnostni princip, — osobito od leta 1849. sem — od tedaj namreč, ko so se začeli narodi prosteje gibati, težijo narodi jednecega govora po združenju. Države so se od takrat veliko in nepričakovano premenile in posebno se je Italija, ki je bila poprej le geografski pojem, konsolidovala do državne oblike. Toda Italija — tu menim neoficijelno Italijo, italijansko ljudstvo — ni še zadovoljna s pridobitvami novega časa. Ta meri vedno po deželah družih držav, burno zahtevajoč, da se dežele te združijo z italijanskim kraljestvom. Učenjaki in časniki trdijo se, da v narodu vzgojujejo ta duh. Vsakemu je znano, koliko vspehov so že dosegli v tem pogledu. Pri sestavi kake italijanske geografske karte se italijanski zemljepisci ne omejujejo na obsežje italijanskega kraljestva, oni posezajo dalje in uprav avstrijske dežele

so one, katere uvrščajo v obsežje politične Italije.

Odkar so si v leta 1866 pridobili Lombardijo in Beneško, prišla je v rabo neka beseda, nekov pojem, kateri nam pravi, da so še italijanske zemlje, katere še neso odrešene. Od leta 1866 sem obkrožuje naše uho beseda „iredenta“. Ta beseda je poznana in razumljena v borney kočii kolona in je istotako blagglasna po palačah imenitnikov. Italijansko ljudstvo se ne veseli zveze z Avstrijo, ker meni, da je moti v njega aspiracijah, katere aspiracije sem ravnokar označil; in znano je, da ima Crispi — ta predstavitelj oficijelne Italije — vse roke polne posla, da zabranjuje v ljudstvu pojave, kateri bi se križali z njega zvanjo poliko. Crispi, kateremu je bilo ljudstvo posebno naklonjeno in ki je učence Mazzinijev, zgubil je svojo popularnost, ker pobija iredento, pojavivšo se bodisi v parlamentu ali pa zvanj parlamenta. Kak vihar je nastal lansko leto, ko je Crispi razpustil „Odsek za Trst in Trident“! Kaj pa je bil ta odsek za Trst in Trident? To društvo ustanovilo se je v Rimu z nalogo, da organizuje po vsej Italiji propagando proti Avstriji in da vzpodbuja Italijane za osvobojenje Trsta in Tridenta od avstrijskega jarma.

To društvo je hotelo po plakatih javiti svetu svoje cilje, ali policija je zabranila, da jih neso pilepili. Toda vsebina plakatov je vender-le prišla v javnost. Tu se italijanskej vladi očita, da zanemarja pravice italijanskega naroda in da zanemarja svoje dolžnosti. Pravice in dolžnosti so pa izražene v besedah: „Trst in Trident“.

Historičski moment je treba izkoristiti. Zveza z Avstrijo se zasmehuje in Italijani se pozivljajo, da si podajo roke in se združijo v osvoboditev Trsta in Tridenta od avstrijskega jarma. Društvo to so sicer — kakor sem že rekel — razpustili, ali na njega mesto stopilo je drugo društvo. Tega društva je že včeraj eden govornik omenjal, toda ne podal bi popolne slike, ako bi se tudi jaz ne dotaknil tega društva. To društvo, katero je stopilo na mesto razpuščenega društva, je društvo „Dante Alighieri“. To društvo vodijo nekoliko previdnejši in so je ustanovili pod manjšumno firmo. Prvi smoter tega društva je, napraviti v Tridentu spomenik slavnemu pesniku. Toda to ni njega jedini, izključljivi smoter. Kaj je njega prvi smoter, kaže nam najbolje prvo zborovanje tega društva, katero so obdržavali dne 24. marca v Rimu. To zborovanje pozdravil je mestni župan v imenu mesta, „od katerega je — tako je rekel — v starem času orel razprostiral čez celi svet svoje mogočne peroti. Rimski genius, pod katerega pokroviteljstvom je začelo društvo svoje delovanje, naj pospešuje in vresniči njega plemenite cilje v blagor in slavo italijanskega naroda“.

Zborovanje je otvoril Ruggero Bonghi, bivši italijanski naučni minister, jeden najzmernejših politikov in predsednik Rimskega pisateljskega društva, torej mož, kateri živi v najboljših odnosjih z duševno aristokracijo. Kako da je stališče temu možu glede na Avstrijo in glede na aspiracije iredente, pove nam najbolje neko pismo, katero je nekomu pisal v Istro.

Nabirali so namreč po Italiji za bedno in došel je znesek tudi iz Istre. Bonghi se je zahvalil za ta dar in je svojemu pismu pridodal: Spričevalo, katero nam pošljete: da namreč ljudstvo po onih krajih deli z nami radost in veselje, je poročstvo, da se bodo nekega dne — in ta dan ni posebno daleč — oni, katere družji le ljubezen, po umetnosti in previdnosti vlad, kakor tudi po navdušenju in zavednosti narodov združili v jedno državo. (Čujte, čujte! na desni).

(Dalje prihodnjije).

Snujmo konsumna društva.

II.

Delalski stan postal je v novejšem času važen činitelj za državnika. Po vsej Evropi uprav sedaj vrvi neko posebno gibanje, naperjeno proti sedanjim ustanovam in naredbam. Berolinska konferenca, koja se je združila, da določi razmerje mej delalcem in kapitalistom, mej slugo in gospodarjem ter omogoči mirovno in lahko življenje mej obema, v obzir jemavši položaj gospodarja in delalca, — ta mejnarodna konferenca je vstavila svoje obravnavanje in sklepanje videč se pred jako težavnim socijalnim prašanjem. Pričujoče gibanje mej delalci vse Evrope nam tudi jasno priča, da hoče ta stan priti do svoje veljave ter zahteva, da se postavno uredi razmerje mej njim in delodajalci. Čeprav ni bilo v Trstu dosedaj čuti še o večjih strajkih, nemirih ali znamenitih delalskih shodih — čemur je uzrok mešana narodnost tržaških delalcev — storili so se minoli teden že prvi poskusi uvesti tudi v tržaške delalske kroge socijalizem in nalogo to so prevzeli Lahi v takozvanem delalskem društvu „Associazione“, katero pod krinko človekoljubnosti širi mej nami socijalizem in italijanstvo. Morebiti ti poskusi ne ostanejo osamljeni temveč nove ideje širile se bodo tudi tukaj ter zadele na mehka tla. Radi česar se moramo mi tržaški Slovenci te nevarnosti obvarovati in pripraviti na boj proti pogubnim socijalističkim načelom. Da so zadnja res nevarna za vse človeštvo, to priznavajo najboljši pisatelji in ekonomisti. Nazori, katere goje komunisti in prenapeti socijalisti o imetju in človeških pravicah, so pogubljivi ter celo delalskemu stanu v veliko kvar. Tirjajo namreč jednakost, ne le pred postavo, ampak tudi v imetju. Najboljše sredstvo proti razširjanju teh idej in njih razveljava so gotovo razne zadruge in drugi denarni zavodi, osnovani po delalcih in v prvej vrsti za delalce. Ako pomislimo, da v Trstu in njega okolici biva preko 40.000 Slovanov, ponajveč delalskega in obrtniškega stanu, na prav omejenem prostoru in jako skupno, lahko spoznamo, da bi za osnovanje velike narodne zadruge ne bilo ugodnejših tal, nego je Trst.

Slovenci v Trstu živimo na domačih tleh, a vendar si skoraj ne upamo na dan temveč čemdalje dirjamo v tuje naročje, kjer se raznarodujemo in narodno uničujemo. Huda nam je borba, ne le proti latinske narodnosti, ampak tudi proti tujemu kapitalu. Ker je naš narod ubožnejši,

moral bi se skupiti po starem geslu „zrno do zrna pogača“ ter si osnovati zadruge, v koje bi se stekali vsi novci, zasluženi po naših delalcih ter istim prinašali kolikor možno dobička. Samo ako bodemo vporabljali staro slóvo: klin s klinom, ter spodbijali tuji kapital z domačim, moremo si nadejati dobrih uspehov in gotove prihodnosti.

Povestnica uči, da je tuji kapital pokončal narode na najlahkejši način. Nemci to dobro vedo in snujejo si „Südmarke“, in druga društva; tudi Lahi to spoznavajo in osobito v Trstu si prizadevajo ustanovljati denarne zavode in konsumna skladišča, pri katerih delalec in obrtnik najde pomoči.

Ni li umestno, da jih tudi mi posnemamo?

Delalci v Trstu in okolici naj bi sami za se napravili večje konsumno društvo ali zadrugo; trgovci, podjetniki in kapitalisti lahko bi si osnovali večji denarni zavod. Prvo in drugi bi slovanski živelj na Primorskem najboljše podprla in okrepila ter ga rešila počasnega ali gotovega pogina.

Slovenska narodna zadruga v Trstu bi zajedno bila najboljši jez proti širčim se socijalističkim idejam in obramba proti raznarodovanju, kajti rokodelce, obrtnik, mali podjetnik, kmet, mali trgovec, postali bi samostojni, neodvisni od tuje glavnice ter bi prostejšje delovali za svoj rod. V njih bi se vzbudila skrb za svoj in narodni napredek in blagostanje, in delalca bi gotovo tuji mešalci ne zvalili na led. Slednjie naj še omenimo pomen in znamenitost raznih „zadrug“. Z imenom zadruga označuje se družbo članov, kateri se obvežejo skupno delovati v jeden namen ter pribaviti v to potrebnih sredstev; dobiček razdeli se enakomerno mej člane. Razlikujejo se zadruge proizvodne, zadruge za nabavo surovega blaga, kmetijske, potrošne ali konsumne, zadruge za zidanje stanovanj, kreditne itd. Vse zadruge imajo lep namen, storiti delalca samostojnega ter mu olehčati kupovanje vsakdanjih potrebosti za življenje. Zadruge proizvodne in kreditne imajo namen pomagati malim podjetnikom in ustanoviti delalca samostalen položaj.

Proizvodne zadruge (società di produzione) proizvajajo in prodajajo razno blago. Udje donesejo glavnico; čisti dohodek pripada njim, kakor tudi morajo trpeti slučajno škodo. Produktivne zadruge so po tem takem samostojna proizvodna in trgovska podjetja. Vsak član je ob enem delalec in podjetnik. Navadno se pa enake zadruge ne vztrajajo, kajti, da dobro delujejo, treba složnosti in miru mej deležniki, od kojih se posebno tirja, da vsakdo stori vestno svojo dolžnost.

Zadruge za nakupovanje surovega blaga kupujejo razno surovo robo ob ugodnem času ter jo prodajo svojim članom za isto ceno, prištevši majhen znesek za zadržne troške in zaklad. Kupuje se n. pr. usnje na debelo, vporabivši v to zadržno glavnico ali vzevši v ta namen na posodo na jamstvo članov, ter ga prodaje svojim članom za nabavno ceno puštvši majhen iznos.

Kmetijske zadruge nabavljajo razne kmetijske stroje, orodje itd. ali pa proizvajajo sir, mleko, maslo in drugo.

Najvažnejše za naše razmere v Trstu so pa konsumne ali potrošne zadruge, čijih namen je člane preskrbljevati z živežem in družimi stvarmi, potrebnimi za vsakdanje potrebe.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Nadaljne poročilo o državno-zborskeji seji dne 11. t. m. Generalni poročevalec dr. Kathrein je povdarjal, da se pri naši obravnavi ob proračunu prav za prav malo govori o proračunu samem, pač pa kretno govorniki na politično polje. On kot nemški konservativec pozdravlja z veseljem češko-nemško spravo. Govornik pobija menjenje opozicijskih govornikov, kakor ne bi imela vlada nikake zasluge na dognaneji spravi. Prej so vlado vedno napadali, ker ne dožene sprave, sedaj pa, ko je sprava dognana stvar, jej očitajo, da to ni nje zasluga. Govornik konstatuje, da so bili uprav Čehi vsikdar naklonjeni spravi, a Nemci neso hoteli nič čuti. Sedaj ga pa veseli, da mislijo Nemci ostaviti strogo opozicijo. Čudno se mu zdi, da opozicija najhujše napada finančnega ministra, katerega zasluga je, da se večja kredit države naše in kateremu se je posrečilo, doseči ravnovesje v državnej upravi, Nasproti Carneriju in dru. pl. Plenerju zagovarja izjavo škofov, kateri čin je bil času primeren in kateri je vzbudil v srcu vseh vernih katolikov glasen odmev. Temu je sledila apostrofa do Mladočehov: „Obrnem se do Mladočehov — in verjeti mi smejo, da pridejo besede te od pravega prijatelja avstrijskih Slovanov — z iskreno prošnjo, da ostavijo pot, katero sedaj hodijo. Kako se more rovatiti proti lastnemu narodu, ko vidimo nam nasproti trdno vrste naših nasprotnikov? Pot, katero hodite, gospodje moji, ni dobra; obrnite se, ako res ljubite domovino svojo. Kar vi delate je politična blaznost in vodi do političkega samomora.“ Proti koncu zagovarjal je proračun proti posamičnim govornikom opozicije. Slednjič je zahteval da dajo v šolah prostora krščanstvu: ako to store, ne bodemo več čuli tožeb o duhu upornosti, ki prošinja človeško družbo. Ne more verjeti, da bi se vlada vsled dognane sprave zasukala proti levici; apeluje pa na desnico: „Mi vemo, da nam levica ne bode dala, kar zahtevamo, pridobiti si moramo to sami in ako smo jedini, bodemo tudi vlado prisilili, da izvede, kar zahtevamo na korist ljudstva, na korist cele države: ravnopravnost narodov in izpolnjenje želja katoliškega prebivalstva monarhije.

(Temu govoru je desnica živo pritrjevala. — Govorniku so častitali njega somišljeniki in ministri.)

S tem je bila zaključena generalna razprava in so prešli v podrobno razpravo.

O poglavju „Najvišji dvor“ govoril je dr. Lueger. Ta govornik je grajal, da birokrati hočejo preprečiti občevanje nižjih stanov z Njeg. Veličanstvom; in je ostro obsojal namene velikokapitalistiške stranke. Dolžnost oblasti je čuvati kmetijski in obrtni stan. Govornik je zaključil: „Zagovarjal sem danes dvojno pravo: pravo cesarja, da posluša svoje ljudstvo in pravo ljudstva, da je cesar sluša.“

Na to se je oglasil ministerski predsednik grof Taaffe trdeč, da je ni države, kjer bi se tako lahko občevalo z vladarjem, nego pri nas. Pri nas se pride ložje do vladarja, nego do kacega malega oblastneža. Grof Taaffe je polemizoval obsirneje z dr. Luegerjem in Kronawetrom. Temu govorniku sta odgovarjala dr. Lueger in dr. Kronawetter.

Pri točki „državni zbor“ oglasil se je k besedi poslanec dr. Fuss ter označil opravični red našega državnega zbora kot nepraktičen in pravega ljudskega zastopa nedostojen. Poslanec dr. vitez Kraus je na to rekel, da naš državni zbor ni družega, nego velika konverzacijska dvorana, kajti tu je vedno tako žuborenje in vrvenje, da se govornika komaj razume. Govornik graja vlado, ker na večino peticij ne odgovori pravočasno; konečno pa je predlagal, da se osnuje nekoliko sedežev v drž. zboru za zastopnike četrtega stanu. Poslanec Kaiser je grajal, ker se izključujejo nekatere stranke od dela v odsekih. Na te napade odgovarjal je specialni poročevalec dr. Meznik.

Pri točki „skupni troški za obojni zbornici drž. zbora“ govoril je poslanec Eichhorn. Pritožil se je, da se v restavraciji ne dobe taka jedila, kakoršne bi si želel pravi katolik. Govornik je za versko enakopravnost, zahteva pa, da se vsakemu omogoči vršiti svoje verske dolžnosti.

Pri točki „ministersko predsedstvo“ govoril je posl. Kaiser, izjavljajoč, da sicer ni prijatelj tega ministerstva, a da nikakor ne želi, da bi na njega mesto prišlo kako ministerstvo Plener-Chlumecky. Govornik je strastno napadal židovstvo in njega časopisje ter odklonil vsako krivdo antisemitiške stranke na izgrelih delalcev. Na teh izgrelih so krivi največ hvalisarji velike francozke revolucije in mej njimi dr. Kronawetter. Graja, da vlada še ni predložila postavnega načrta o krošnjarstvu. Sad nemirnosti, ki se širi mej delalci, zasejal se bode tudi mej kmetjsko ljudstvo in bati se je, da kmetjsko ljudstvo ne pomnoži bataljonov delalcev do brigad. Glede na veliko revščino med uradniki bati se je, da ne bi tudi ti pomnožili nezadovoljni element.

Govornik omenja potem tako imenovanega „prenešenega delokroga“, kateri hudo tlačijo uboge občine; graja vlado, da ni predložila postavnega načrta o podražavljenju raznih strok zavarovanja, ker ljudstvo nema zaupanja do privatnih zavarovalnic; in potem izraža znane želje antisemitov glede šolstva.

Seja se je zaključila ob 5 uri zvečer. Ogrski naučni minister predložil je zbornici poslancev postavni načrt tikajoč se učenje grškega jezika po državnih gimnazijah. Učenje tega jezika ne bode več obligatno; učiti se ga bodo morali le oni, koji se posvetijo učitelstvu filologije in bogoslovskim studijam. Na mesto grškega jezika prišli bodo drugi predmeti, katere bode določil naučni minister. Privatnim gimnazijam je na prosto voljo dano, ali vzprejmejo to naredbo ali ne.

Vnanje države.

Srbsko skupštino bodo dne 27. t. m. razpustili. Ta skupščina vzprejela je nedavno postavu, katera uravnjuje cerkvene razmere. Vsa kanoniška in administrativna oblast združena je v rokah metropolitana. Skupščina je soglasno dovolila do 10 milijonov dinarjev. Ta vsota se bode porabila izključno za oboroževanje vojske.

Nemški cesar se je bavil v Bremen, od koder je odšel v Wilhelmshafen. Pri večerji, prirejeneji na brodu „Fulda“ izustil je sledeče, znamenite besede: Samo ob sebi se razume, da je vse moje delovanje posvečeno miru. Trgovina in promet moreta le tedaj cvetiti, ako nam mir jamči za sigurno poslovanje. Pomislite, da položaj ni vsikdar tako črn, kakor se nam vidi; zaupajte mi, da bodem čuval mir, ako se tudi včasih besede moje drugače tolmačijo.

Italijanska finančna mizerija narašča dan na dan, tako da ne bodo mogli vršiti svojega oboroženja v tolikej meri, kakor zahtevajo v Berlinu. Italijansko ministerstvo je nekda sklenilo,

da bodo kolikor moči skrčili stroške za vojne namene. V Berlinu bodo radi tega gotovo nos vihali, ali beda v Italiji je tolika, da more postati velik, neprekoračen nasip proti Berolinskemu vplivanju. — „Reichswehr“ piše: V zvananji politiki Italije vrši se brezdvombeno preobrat in mogoče je, da pridejo onkraj Alp do spoznanja, da je trojna zveza zgubila pravico do ekzistence. Celu oficijozni listi pravijo, da je za Italijo prijateljstvo Francozke večje vrednosti, nego katere-koli druge države.

DOPISI.

S Pohorja na Štirnem. [Izv. dop.] (Konec.) Na severnem Pohorji je zadnjih par let veliko govoričenja o — Ameriki, katero so povzročili nekateri srečolovci-izselniki, ki so šli od tod tja iskat bogastva. Najprej so šli trije, jeden kmet in dva kočarja. Poslednjima še c. kr. glavarstvo ni rado dalo dovoljenja za izselitev, češ, naj rajše doma delata in za družini skrbita. Dobila sta slednjič dovoljenje s poniževalnim dodatkom, da sta le — zapravljivca, in bolje, da nesta doma pri družinah. Ker je tem še precej zaslužka dala Amerika, (poslali so lansko leto vsak okoli 400 gl. domov), vsuli so se zdaj brz še drugi tja, nekateri o Božiču, drugi še le zdaj v spomladi. Tako je mislil tudi nek mlad še le oženjen kočar storiti, ali tega je spekle. Ker so ga ženske precej črtile, izumil je mojsterski načrt, uiti temu zlu. Proda voliče, in potem pa — z izgovorom da gre na sejm po druge — hajd na pot v Ameriko! Toda ženske so ga hitro pogrešale, ovadile c. kr. žandarmeriji in ker je on še nedosluzen vojak, dohitel ga je telegraf že na Dunaji. Sedaj bo imel pa v zaporu čas premišljevatii svojo lahkomišljenost in napako. Toliko pa je vendar napravil, da si bodo zdaj drugi priskrbeli dovoljenje za izselitev, prej ko odidejo, kar so do zdaj nekateri celo zanemarjali.

Podali pa so se vsi v Chicago v severnej Ameriki, kjer delajo pri gradenju železnic. Pišejo, da jim gre še dosti dobro, vsaj zaslužek je lep (okoli 3—4 dolarje na dan), le tega se bojijo, da bi kateri ondu obolel. Nu, ko bi doma pridno in brzo delali, tudi bi lahko izhajali; vsaj sila ni nobenega gnala tja, temuč le dobičkaželjnost. Bog ve, bodo-li še vsi kedaj gledali zopet domači kraj? To je več kot dvomljivo.

Lansko leto moramo tu zapisati v črno knjigo, kajti pojavilo se je pri nas nekaj, kar je bilo prej nam nezasišano. Nesmo vedeli skoraj, kaj je samomor, drugače, kar smo čitali v časopisih; ali hlapec K. nam je pokazal njega prizor in njega strahovitost. Na krasne nedelje večer, ravno pred sejmom, obesil se je prav tik ceste, po katereji so prihajali drugi dan sejmariji. Kako nas je to osupnilo, ki smo ga poznali, ne morem dopovedati. Vzrok je bil temu žalostnemu činu prvič slaba tovaršija, katera mladim ljudem le prepogosto vzame veselje do cerkve in službe božje; drugič menda pijanost, tretjič pa — kakor pravijo — tudi malopridno ženstvo. Teh treh sovražnikov npravnosti se je mladim treba najbolj varovati, pa ni se potem bati, da bi človek normalnega stanja zašel na takšno pot. Ali ta velika žrtev ni bila dosti! Obesila sta se še lani — ali v drugeji občini — nek fant, ki je došel ravno od vojakov in zopet drugje nek — pastir. Kam pridemo, če gre tako dalje? Stari ljudje majajo z glavami rekoč: V prejšnjih časih so ljudje bolj bogoljubno živeli, zato pa ni bilo slišati nikoli od velikih nesreč in pobojev, še manj pa o samomirih. Žalibog, da je to resnica! — Vendar naj bo za danes konec mojim jerimijadam, morda poročam drugikrat kaj bolj veselega. Pogorski.

Domače vesti.

Imenovanja. G. Ivan Rasatti je imenovan kancelistom pri tukajšnjem c. kr. trgovinsko-pomorskem sodišču; pravni praktikant g. Otokar Rybač je imenovan avskultantom pri c. kr. prizivnem sodišču v Trstu.

Josip Noli prišel je svojo gledališko karijero pred 20 leti in sicer kot režiser Ljubljanskega dramatičnega društva. Iz Ljubljane je odšel k Zagrebškemu narodnemu gledališču. Pel je potem se sijajnim vspehom v prvih gledališčih Italije, kakor v Milanu, Rimu, Genovi, Turinu in Benetkah. Kakor vidite, smemo biti ponosni na tega našega rojaka. Ako mu inorodeci neso odrekli zaslužene slave, moramo mi Slovenci se tem bolj pokoriti njega umetnosti. Že to bi bilo dovolj vzroka, da naše občinstvo pri nedeljnem koncertu napolni gledališče „Armonia“ do zadnjega kotička. Ako pa še pomislimo, da je čisti donesek koncerta namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, smo uverjeni, da bodo Tržaški Slovenci ob tej priliki v polnej meri storili svojo dolžnost.

O dra. Ferjančiča govoru piše oficijozni list „Presse“: Veliki del tega, kar je povedal dr. Ferjančič, je povsem pravo in resnično. Gosp. Ferjančič je pojasnil istotako strahopetno, kakor predrzno rovanje iredente v Trstu in Tridentu. To rovanje da mnogo misliti, ker najde pri nekaterih oblastniških faktorjih konivence, da celo moralne podpore. Kar je na pr. dr. Ferjančič povedal o žalostnih skušnjah, katere so doživeli člani parlamenta v Trstu, to moremo potrditi iz lastnega prepričanja; označili smo že takrat sila neprijeten utis, katerega je prouzročilo ponašanje Tržaških komunalnih bogov. Mi ne moremo razumeti, kako so se mogli italijanski poslanci in celo člani levice — segavši z raznimi vzklici rečenemu poslancu v besedo —, indentifikovati z rečenimi elementi, katerim elementom mora vendar nasprotovati vsak avstrijski patrijot. „Politik“ vpraša: Kdo so oni oblastniški faktorji, ki moralno podpirajo velezidajo? In kdo so oni, kateri kažejo konivenco proti tem faktorjem?

Iz državnega zbora. V seji dne 24. t. m. interpeloval je posl. Lažansky radi ukaza deželnega predsedništva Koroškega glede nadzorovanja deželnega poslanca Einspielerja. Poslanec vitez Tonkli se je pritoževal radi slabih občil v Primorskeji in se zato potegnil, da se vendar enkrat napravi zveza Trsta z Rudolfovo železnico. — Princ Hohenclohe je priporočil uravnavo Soče.

„Slovanska čitalnica v Trstu“ poziva vse čestite družtvenike na glavni zbor, ki bode v soboto 10. maja 1890. l. ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1. Govor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo o družtvenem delovanju minolega leta. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka družtvenih računov. 5. Posamični predlogi in interpelacije. 6. Volitev predsednika in odbora. 7. Volitev treh pregledovalcev računov. Odbor.

Vabilo. Občno zborovanje „učiteljskega društva za Goriški okraj“ bode dne 1. maja ob 9 uri predpoludne v Gorici na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole. Dnevni red: 1. Petje po notah. 2. Opis ene občine. 3. Posamezni nasveti. K udeležitvi uljudno vabi Odbor.

Potreba slovenskega konsumnega društva. V Trstu obstoji že nekoliko let denarni zavod laški „Banco operaio di mutui prestiti con annesso magazzino cooperativo operaio“ (Delalska posojilnica združena s skladiščem jedil in robe). Sledeči izkaz denarnega prometa v dobi od 12 do 30 marea t. l. nam kaže kako vspešno družtvo deluje. Skupno premoženje goldinarjev 143.127-97; dalo je 1072 posojil v znesku glđ. 42.204-09; povračila glđ. 47.698-29; vsprejelo je 321 novih udov. Konsumno

skladišče je vkupilo za gl. 13.616:45 vžitnin, prodalo pa za gl. 14.615:17 razne robe. Ali se ne bodo naši veljaki v Trstu zbudili ter osnovali domačo konsumno zadrugo, koja bi izvestno imela lahko enakih in še boljših uspehov?

Akademično društvo „Slovenija na Dunaji“ izbralo si je v prvi rednej zborovi seji, dne 17. aprila 1890. za letni tečaj 1890 sledeči odbor: Predsednik: stud. med. Karol Zakrajšek; podpredsednik stud. med. Fran Goesti; tajnik: stud. jur. Vekoslav Kokalj; blagajnik: stud. phil. Fran Kropivnik; knjižničar: stud. jur. Fran Miklavčič; arhivar: stud. med. Michael Podlesnik; odbornik: stud. jur. Vladimir Foerster; namestnika: stud. med. Josip Skočir, stud. jur. Vekoslav Pegan; revizorji: stud. jur. Lavoslav Batič; stud. med. Janko Bleiweis vitez Trsteniški; stud. med. Janko Geiger.

Delalsko gibanje. Cesar Viljem se je rešil Bizmarka in odpravil je trdosrčne njega naredbe protivne delalskemu stanu; sam začel je simpatizovati z delalci in nižjim ljudstvom, ter sklical nedavno v svojo prestolnico znano mejnarodno konferenco, na kojoj bi se bilo moralo doseči stalno sporazumljenje raznih evropskih držav glede skupnega vedenja napram delalcem. Tu so se zadnji jeli gibati; do sedaj so bili smatrani takorekoč za zadnje kolo v državi; naredbe in prijazne besede, kakor tudi pozornost in odločnost mladega nemškega cesarja dala je strastnejšim izmed njih povod, da so javno začeli vneti svoje sodruga k delu. Porodilo se je ono vrvenje in mrmranje mej delalci, koje se je iz Nemčije zaneslo tudi v druge dežele, ter danes s strahom napolnjuje vso Evropo. Nekateri delalci šli so že na delo; na Dunaju, Moravskem, Českem in drugod jeli so strajkati in vsi sploh obečajo svet iznenaditi z velikimi demonstracijami in izgredi dne 1. prih. maja. Svet s trepetom čaka tega dne in oblastva v raznih krajih so že ukrenila potrebna, da se preprečijo nemiri in rabuke. Vojniki stojj za vsako priliko že pripravljene, da napravijo mir, kjer bode prišlo do izgredov; namestniki raznih dežel so tudi izdali svoje razglase, v kojih svarj delalce, naj se izogibajo neredov, ter jim pretj z odpustom od dela, ako se bodo drznili dne 1. maja samovoljno delo opustiti. Te dni se je širila tudi v Trstu vest, da je prišlo že nekoliko konjnikov v tržaško predmestje v Rojan, potem pa k sv. Ivanu, ki bodo posegli vmes, ako se bodo godili neredi. Nam ni o tem ničesa določenega znano. Mej tržaškimi delalci nekda delalci pri Lloydu hočejo praznovati dne 1. maja; govoré, da je vodji v „Stabilimento tecnico“ dano povelje, odpustiti delalce, kateri omenjeni dan ne pridejo na delo. — Sploh se pa menda tudi 1. maja v Trstu ni bati izredov, kajti ravna se tu z delalci mnogo milejše in poštenejše, nego v raznih rudokopih in tovarnicah po Moravskem in sploh na severju, kjer so delalci prodani človeškim krvosesom — židovskim kapitalistom. Tamkaj se v prizéri z našimi delalci jako sabo plačani in mnogo bolj trpé, nego pii nas. Ni se nam morebiti čuditi, da se novi nazori mej njimi hlastno širijo in se porajajo strašni neredi. — Česa pa zahtevajo delalci? Dne 1. maja delalski praznik in osemurno dnevno delo. Na ta praznik menijo se skupe zbirati, ter se pogovoriti in sklepati o svojem stanju. Praznik jim je le pretveza, kajti vsakdo nam bode pritrdil, da čim več ima praznikov, tem slabše je za delalca, ker manj zasluži in ima večje prilike trositi. Praznik bode tedaj delalcem samim v kvar. Zahteva osemurnega dela je tudi jako kočljiva. Tirjajo namreč osemurno delo, pri tem pa isto plačo kakor sedaj. Ako gospodarji v to dovolj, dosledno zvišajo zajedno ceno izdelkom, kateri podražé. Delalec je pa teh glavni konsument — draginja pade na njega rame, on bode v prvi vrsti trpel posledice. Toliko prva, kakor druga misel ni vredna da bi se delalci, — posebno pa v Trstu,

kjer stoji na tišočé delo potrebnih rok, praznih in nedelalnih — za njo ogrevali. Bolje je, da pustimo ravsanje severnim delalcem, koji imajo za to morda tehtnejših uzrokov, ter se zadovoljimo s tem, kar imamo, kajti ni srečen, kdor vsega ima v obilnosti, ampak kdor ve upotrebiti to, kar ima. Boljše je pa danes prihranjeno jajce, nego jutri sneden konj.

Predrzni tatje, ki so vdrlí minolo nedeljo po noči v Carnielovo prodajalnico na Korzu ter odnesli zaboj žepnih ur necemu Cavessiju, pisali so drugi dan zadnjemu rekoč, da je odvedena roba dobro shranjena. Redarji neso menda še prišli na sled predrznim tatovom, čeprav so predsinočnjem po mestu govorili, da so jih zasledili in zaprli nekje pri ljudskem vrtu kacih 30. Predrznost lopov je v Trstu velika tako, da človek ni skoraj varen iti po ulicah navzlic mnogoštevilnim redarjem. V terek po noči šel je zakonski par domov proti sv. Ivanu. Na poti ju vstavi strgan rokovnjač hoteč ju uropati; ali napadenec je izdrl revolver ter ga naménil v neznanca, kateri je ubežal. Mož in žena sta isto noč sprovela v nekem omnibus-u. Kmalu bode menda dočakali, da nas tatje opoludne napadejo na Korzu ter nas oropajo! V zadnji seji mestnega sveta tožil je lahonček Spadoni javno stražo rekoč, da je nezanesljiva ter da se njej navzlic dogajajo take tatvine. Mi ne branimo ni jednih ni družih, vendar pa bi morali gospodje na magistratu prej urediti in organizovati svojo municipalno stražo, koja ves ljubi dan pohajkuje po mestu — k večjemu ulovi kacega berača ter zapodi kacega otroka, za kar uživa mnogo boljše plačo, nego c. kr. policisti. Slavnemu policijskemu vodstvu bi pa bilo priporočati, da v nameščanju svojih straž nekoliko bolj pazi ter iste dobro organizuje; potem bi morda ne bilo več slišati o tolikih tatvinah.

Poskus samomora. Neka 17letna šivilja Dragotina Scheiner, stanujoča v ulici Capitelli št. 24. je neki nesrečno ljubila. Samec ni hotel več poslušati njene ljubeznjivosti, postal jej je nezvest. Deklica si je zadevo preveč vzela k srcu in sklenila svojej nesreči storiti konec s smrtjo. Kupila si je premoga ter ga zažgala v svojej sobici. Zaprši vrata in zamašivši vsako luknjico, vlegla se je v postelj, ali smrt le ni hotela priti. Nek sobivalec je zapazil dim ter siloma odprl vrata in okno sobice. Nesrečnico so prenesli omamljeno v bolnico, kjer se bode menda spametila.

RAZNE VESTI.

Šiba u šoli. Učitelj nam piše: Prusko najvišje sodišče je določilo sledeče: Učitelj ima pravico otroke šibati ali z šibo tepati. Pravo poškodovanje (Verletzung) z šibo je ono, vsled kojega je otroče zdravje v nevarnosti (gefährdet). Podkrvljenje (Blutunterlaufungen), višnjevi marogi (blaue Flecke) in proge (Striemen) neso telesna poškodovanja, kajti vsaka občutljiva telesna kazen provzroči take prikazni. Učitelj tedaj ni kazni vreden, ako otroke, kakor označeno, kaznuje Šolski red (Schulzucht) more le tedaj priti pred sodišče, ako je bil učenec hudo telesno poškodovan, to je, da je bil vsled tepenja krvav in ranjen.

Strajki. V Lipniku blizu Bjale so vojaki udarili na delalce, ki so po mestu razsajali in pustošili. Bilo je več mrtvih in obilo ranjencev. — V Olomuc se je posiljal oddelek pehote v strahu pred nemiri. — V Bjali zbralo se je na glavnem trgu do 1000 delalcev izgrednikov ter od tu so marširali proti Lipniku, kjer so pustošili in ropali po hišah in gostilnah. Posegel je vmes oddelek konjice in oddelek pešcev. Konjiki in pešci jeli so streljati na nemirneže. katerih trije so ostali mrtvi, 12 ranjenih, 10 smrtno ranjeni.

Gibanje delalcev. Delalci Dunajske tovarne za plin so pričeli štrajk. Ti-le zahtevajo 8 urno delo in 15% no poviša-

nje plača. Čakati hočejo 2 tedna na odgovor na ta zahtevanja. Mesarski in kovaški pomočniki nameravajo tudi štrajk. — Delalci Českíh steklarn so izjavili, da hočejo zato praznovati 1. dan maja, ker se jih do tega od zvunaj sili. — V Gradcu štrajkajo mizarski, ključnicarski in pekovski pomočniki.

Najnovejša poročila o delalskem gibanju: Biala 24. aprila. Tukajšnji izgredi zahtevali so veliko žrtev. Ob 11 uri po noči se še le začeli pobirati mrtvece in ranjence. Štiri osebe našli so mrtve, sedem jih je po noči umrlo, jedno našli so danes zjutraj. Na polji našli so 7 teško ranjenih osob, ki so tjakaj ubežale. Preljali so jih v bolnico, a ni upanja, da bi pri življenji ostale. Doslej konstatovalo se je še 30 osob ranjenih, a število je izvestno še večje, ker se je opazovalo, da so delavci nekatere ranjence seboj vzeli. Celovec 25. aprila. V Pliberku in v Rutah delavci skoro polnoštevilno delo pričeli. Strajk končan.

Privoz 25. aprila. V vseh premogovih jamah pri Ostrovi, Karvinu, v industrijskih delavnicah in tovarnah strajk končan. V Bielskem, Biali, Wagstadtu in Fulneku večer in noč mirno pretekla.

„Wr. Abendpost“ piše: V telegrafskih poročilih o izgredih v Biali dne 23. aprila bilo je tudi čitati, da se vojaki najprej slepo streljali in potem — ko je bilo to brezvpešno — pa ostro. Kakor smo poizvedeli na kompetentnem mestu, se sploh ni slepo streljalo, ker je že po prvem streljanju več razgrajalcev ostalo mrtvih in bilo nekoliko ranjenih. Ni dvomiti torej, da se je orožja moč upotrebljevala energično; v očigled dogodkov v Biali čutil se je grof Taaffe dolžnega, opozoriti vse deželne načelnike na obstoječa postavna določila, vsled katerih se smejo poslužiti hitre sodbe.

Možka in ženska podružnica DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA v Trstu.

VABILO

VELIKI KONCERT

kateri bode v nedeljo dne 27. aprila t. l. v gledališču

ARMONIA

pri katerem bode blagovoljno sodeloval naš slavní rojak operni pevec, gospod

JOSIP NOLLI,

tamburaški zbor, pomnoženi pevski zbor „Delalskega podp. društva“ in dramatični odsek „Tržaškega Sokola“.

VSPORED:

1. Dekleva-Abram: „Potpouri slovenskih narodnih pesni“, udara tamburaški zbor.
2. M. Brajša: „Istarska himna“, poje pevski zbor.
3. Ivan pl. Zajc: Arija iz opere „Nikola Šubić Zrinski“, poje operni pevec g. Josip Noll.
4. Blaznica v prvem nadstropju. Vesela igra v enem dejanju. Česki spisal F. Šamberk. Poslovenil Josip Starč.
5. J. Abram: „Spomini na Slavjanskega“, vence ruskih narodnih pesni, udara tamburaški zbor.
6. a) F. S. Vilhar: „Kam!“ poje operni pevec b) G. Eisenhut: Arija iz opere „Sejstlav ljuti“ g. Josip Noll.
7. I. Kocjančič: „Njega ni“, zbor z bariton-solo, poje pevski zbor.
8. M. pl. Farkaš: „Vienac hrvatskih narodnih popevaka“, udara tamburaški zbor.

Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Začetek ob 7. in pol uri večer.

Ustopenina: v prizemlje in lože za osebo 50 nvč. Lože v I. in II. vrsti po 3 gl., v III. vrsti 2 gl., v IV. vrsti 1 gl., sedeži v prvih treh vrstah 40 nvč., v ostalih po 20 nvč., na galerijo 30 nvč. Radodarnosti se z ozirom na zvišeno svrho ne stavijo meje.

Poslano.

Kwizde fluid proti kostobolu, staro, izkušeno domače sredstvo proti kostobolu in revmatizmu.

Cena av. vr. gold. 1.— Pristen le z zgornjo varnostno znamko. Dobiva se po vseh lekarnah; pošilja po pošti vsak dan glavno skladišče: Kreisapothek Kornhubg Dolnja Avstrija. (i)

Listnica upravníštva.

G. M. K. Gorjnjegrad. Zakaj se hudujete, saj Vas nismo terjali, niti Vam lista vstavili. Na zdar! — G. R. P. v S. Zalibog da niste sam naš dolžnik, a mislimo, da imamo vendar le prav. Vas tirjati zaostalo naročnino 9 gl. Pričakujemo tedaj poštno nakaznico z gornjim zneskom. Pozdrav!

Mirodilnica
G. B. Angeli
v Trstu

Piazza della Legna štev. 1,
na debelo in drobno
združena z odlikovano izdelovalnico čopičev (pinzeljnev)

in z veliko zalogo barv in olja lastnega izdelka Lakov z Angležke, Francozke, Nemške itd. itd.

kakor tudi z veliko zalogo mineralnih voda
dobljenih neposredno od izvirov in jamčene svežosti, in

romanskega žveplja

za žvepljanje trt, pomešanega z modro galico in namenjenega v zatiranje peronospore.

Zaloga v lastnej, v Logu pod Riananjih ležečej hiši. 1 4

Najboljša 8-40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah tovarna finega sukna

Sigel-Imhof
v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolgosti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli 1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:

1 gl. 4.80 iz navadne

1 gl. 7.75 iz fine

1 gl. 10.50 iz jako fine

1 gl. 12.10 iz najfinejše

Nadalje so v največji izbiri: s svilo pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, prepisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme prati, pristna pique-gilet-blaža itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajočo in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastojj i franko.

Nič več kašlja!

PRSI ČAJ

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in vel a en zavoj za 8 dni 60 nvč.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madronu iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri z prtem trupu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživajo v vsakem času brez obzira na dijeto. Ena škatlja velja 30 nvč.

Plašter in tudi tinktura proti kurjim očesom in debelej koži — cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 nvč. — Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontoni. 11-12

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

Snovij za obleke.

Peruvien in Doking za višje duhovenstvo predpisane snovij za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilna društva, telovadce, livreje.

Sukna za biljarde in igralne mize, loden tudi nepromočljiv za lovske sukne; pralne snovij, v plaidi za potovanje od gl. 4 12 itd. Vse to se dobi ceneje nego kje drugod in najboljše, trpežne kvalitete.

Joh. Stikarofski v Brnu (Brünn)

Največja zaloga Avstro-Ogerske. Uzorci franko. Za gospode krojače knjige z najraznovrstnejšimi in najlepšimi vzorci. Pošiljatev s povzetjem čez 10 gl. franco. Pri mojej stalnej zalogi v vrednosti 200.000 gl. in pri mojej svetovnej kupčiji se razume ob sebi, da mi ostano mnogo odrezkov; ker pa ne morem razpošiljati uzorcev, vzajem take naročene odrezke rad nazaj, ali jih zamenjam z drugimi, ali pa vrnem donar. Barvo, dolgot in ceno treba je napovedati kadar se naroča take ostauke.

Korespondencija v nemškem, madjarskem, českem, polskem, italijanskem in francozskem jeziku. 20-20 9

Zahvala.

Podpisana rodbina zahvaljuje se pristréno rojakom in prijateljem, osobito pa g. K. Kastelicu, veleč. župniku Brezovškemu in njega veleč. duhovnemu pomočniku, kakor tudi veleč. kapelanu iz Klanca, kateri so pričakovali na meji Brezovske fare posmrtné ostanke našega nepozabljivega sina, brata, oziroma svaka, gospoda

Josipa Siškoviča,

in je potem spremili na pokopališče v Brezovici. Zahvaljujemo se zajedno tudi hvalevednemu podvzetju Zimolo, koje je prepegljalo truplo pokojnika k večnemu počitku. Izkazano pristréno sočutje bilo je nam vsem v veliko tolažbo.

Materija, 23. aprila 1890.

Rodbina Šiskovič.

Spomladansko zdravljenje.

Čaj „Tisoč cvetlic“ (Millefiori).

Čisti kri. Izvrstno sredstvo, ako peče v želodecu, kakor tudi proti zabasanju in hemoroidom. En zavitek, zadosten za zdravljenje stane 50 kr. in se dobi v odlikovanej lekarni Praxmarer „Al due Mori“ Piazza Grande. 2-10

Dežnike in solnčnike

jednostavne do najelegantnejših iz solidnega blaga, skrbno izdelane v največjeji izbiri in po čudovito nizkih cenah priporoča

L. MIKUSCH

v Ljubljani

Mestni trg šte. 15

tovarna za izdelovanje dežnikov in solnčnikov.

Preobleke in poprave se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolago. 2-6

Restavracija v hôtelu

„Evropa“.

Podpisani javlja slavnemu občinstvu, da prevzame z dnem 20. aprila t. l. gori rečeno restavracijo v svojo rožijo. Obeča, da bode prirejal izvrstne jedi in točil dobre pijače po kolikor muči nizkih cenah in da bode skrbel za točno in vestno postrežbo. 3-3

Ivan Testi.

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 13-42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Prva Brnska firma za razpošiljanje manufakturnega blaga

Bernhard Ticho — Brno

6-20

Krautmarkt št. 18, — razpošilja po poštnem povzetju.

RAJE CREPE čista volna, dvojna širokost 10 metrov gld. 5.	ŠIFON 1 kom. 30 vatlov I. vrste g. 5 50 najboljšé kakovosti g. 6 50	Zastor od jute turški vzorec, kompletni zastor gld 2 30
NOUVEAUTÉS snovij za ženske obleke: z modnimi črtami in carreaux, dvojna širokost, 10 m. gl. 8	KANEVAS 1 k. 30 vatlov lila gl. 8 80, 1 k. 30 vatlov rdeč gl. 5 20 Kanevas iz niti 1 k 30 vatlov lila in rdeč gl. 6 —	Holandske dolge preproge (ostanki) 10-12 met. dolge 1 ostanek gld 3 60
PISANO praktična snov za hišne obleke 10 metrov gld. 4.	RAJE-RIPS v vseh barvah, 10 m. gl. 3 50	Najnovější francoski voili, kise morejo prati, krasnih načrtov, 10 metrov gld 3 50
Gladkobarvena moderna snov v vseh novih barvah dvojna širokost 10 met. gld. 5.—	OKSFORD ki se more prati, dobre kakovosti, 1 kom. 30 vatlov gld. 4 50	Rjuhe brez šiva iz dobrega domačega platna 3 kom. gld. 3 50
CHEVRON nove vrste, črtana snov, dvojno širokost 10 m. gl. 5 50	Zefir za srajce najboljšé, kar se more pripravljati, 1 kom. 30 vatlov gl. 6 50	Platneni Java-robci z zavozlani mi franžami 6 kom. gld. 2 10
Trožica (Dreidraht) dobre kakovosti 10 m. g. 2 80	BOSTON ki se more prati, najnovější deseni, 10 metrov gld. 3 —	Ženske srajce iz šifona in platna s fino štikarjijo 3 kom. gld. 2 50
ČRNI TERNO saksonski fabrikat, dvojna širokost 10 m. gld. 4 50	Jedna Rips-garnitura obstoječa od 2 pogrinjal za posteljo in 1 za mizo, se svilenimi franžami gld. 1 —	Ženske srajce iz trpežnega plat. obrobljene ščipkami 6 k. g. 3 25
DOMAČE PLATNO 1 komad 30 vatlov gld. 4 50 1 „ 30 „ „ 5 50	Tunis-portiere za 1 okno, kompletne 2 dela f. 3 50	Možke srajce lastnega izdelka bele albarvene 1 kom. I vrste gld. 1 80 II vrste gld. 1 20
KING-WEBE bolje nego platno 1 kom. 3/4 širok, 30 vatlov gld. 6. —	Jedna garnitura od jute 2 posteljna in 1 namizno pogrinjalo z franžami gld. 3 50	Srajce za delalce iz rumbarškega oksforda, kompletne, velike, 3 kom. gld. 2 —
Vzorci gratis in franko — Ilustrovan modni žurnal „Brüner Neuheiten“ gratis in franko.		Normalna srajca kompletne velike, 1 kom. g. 1 50 Normalne hlače komp. velike, 1 kom. gld. 1 50

Znaten postransk zaslužek,

ki se vedno veča in ki dolgo let traja, morejo si pridobiti pripravne in zanesljive osebe (odsluženi žandarji imajo prednost), katere so v vednej dotiki z občinstvom. Vprašanja je pošiljati: „G. S. 1890“ Graz, postlagernd. 2-25

Suknene stvari

razašilje za gotovo ili pouzetjem za jako jeftine cene i samo dobre vrsti

3.10 m za 1 odielo samo	for. 3 30
3.10 „ „ „ „ „	4 60
3.10 „ „ „ „ „	6 80
3.10 „ „ „ „ „ fino	12 —
3.10 „ „ „ „ „ vrlo fino	15 —
2.10 „ „ „ „ „ za kaput fino	6 —
2.10 „ „ „ „ „ vrlo fino	9 —
1.00 „ darovac	for. 2 20-3 20
6.30 „ kamgarn za prati	for. 2 80

Tvornica i skladišće sukna E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.
Uzorci badava i franko.
8-2/1-12

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo. Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 13-44

Lekarna Franzoni

pri „Materi Božji“ 3-5
v ulici sv. Antona (poleg cerkve).
Velika zaloga vsakovrstnih zdravil.

Odlikovan na svetovnej Pariškej razstavi 1889.

Mobilje

prve vrste, dovršene po najnovějšíh Dunajskih modelih v vsakem zlogu, po nizkih cenah in prieti garanciji

IGNACIJ KRON podružnica v Trstu

Via del Teatro N. 3 (Tergesteo)

5-2

Katalogi na zahtevanje gratis.

Pošilja se colnine prosto

J. & S. KESSLER, v BRNU

(MORAVSKA).

Največja in najcenejša razprodajalnica za poletje.

Ceniki moškega in ženskega perila, tkanin in galanterijskega blaga, vzorci sukna in odrezki brezplačno in franko. Razpošiljatev po povzetju.

Zaloga suknenege blaga.

Blago za poletno obleko, more se oprati, najnovější, praktično, 6 in pol metr. za popolno moško obleko, for. 3.—
Sukneni ostanki za možke obleke in ženske dežne haljine, 3.10 m. za celo obeko f. 3 75
Pristni angleški ševiot, 3.10 m za popolno možko obleko for. 8.50, 7.50 in f. 6.—
Blago za vrhno suknjo najnovějšíh barv, najfinejšé kakovosti, 2.10 m. za popolno vrhno suknjo for. 6.—
Elegantno urejeni uzorniki z 400 podobami gospodom krojačem nefrankirano.
Potni plašči, volneni, 3.50 dolgi 1.60 široki for. 4.50

Blago za ženske noše.

!! Najugodnejša prilika !!

Blago-zefir, pristno barvano, najkrajnejših barv 10 metrov for. 3 50
Carirvano in progasto modno blago, 60 cm. široko, za ponočne suknje, ženske in otroško obleko, 10 metrov for. 2 50
Župon- in trožično blago vseh barv 10 m. I. vrste 3.50, II. vrste for. 2 80
Breat-, Jakuart in volneno Rips-blago, 6 cm. široko, v vseh mogočih barvah 10 metrov for. 3 60
Nervi 90 cm. širok, nežno lisasto modno blago najnovějšíh barv, 10 metlov for. 4 50
Beige in Doris, najnovější gladko in karirvano sukno iz čiste volne 10 metr. f. 6 50
Terno in kašmir, dvojnato široko, črno in barvauo 10 metrov for. 4.—
Plavi tisk in francoski Creton za opralno obleko, 10 metrov f 250 f. 2 50
Volneni atlas, dvojnato široko volneno sukno, črno in v vseh barvah, 10 m. f. 6 50

Zastori, odeje, preproge.

Zavese iz jute, najnovějšíh tiskov, popolno dvobarvno f. 2 30 četverbarvene f. 3 50
Garnitura iz jute, 2 odeji za postelje in 1 za mizo, najnovějšíh tiskov, dvobarvene for. 3 50, četverbarvene for. 6.—
Štepane Rouge-odeje, popolno dolge in široke, komad for. 3 —
Jacquard-Manilla preproge, 10 metr. dolge trpežne kakovosti for. 3 50
Rips-garnitura, 2 posteljna in 1 namizna odeja, najmodna, jse barvene sestave f. 4 50

Rjuhe, 1 komad brez šiva, 2 m. dolg f. 1 50

Modne stvari za gospode.

Srajce za gospode iz šifona, kretona, oxford, najboljši izdelek I a f. 1.80 II a f. 1 20
Oxford-srajce za delavce močne dobre kakovosti, 3 komadi prve vrste for. 3.—
Spodnje hlače iz trpežnega platna, za 3 komade I. v. for. 2 50 II vrste for. 1 80
Normalno perilo, Jägerjev zistem, iz čiste volne, za gospode in gospe, 1 srajca f. 3 50, 1 hlače 3 f., iz pavole 1 kom f. 1 50
Moške nogovice za poletje, bele in barvane pletene, 6 parov for. 1 10
Svileno-Finich nogovice za potne noge, 12 parov for. 1 20
Žepne rute, 12 kom, obrobljene, z barvanim obrobljem, za možke f. 1 20 za gospe f. 1.—
Čepice iz sukna iz najfinejšega brnskega sukna, za gospode in dečke, 6 kom. f. 1 20

Perilo za gospe.

Ženske srajce, 6 kom, iz trpežnega platna z zobci f. 3 25 s štikarjijo for. 5.—
Nočni korseti iz finega šifona in finim štikanjem, 3 kom I v f. 4, II v. f. 1 80
Ženski predpasniki iz oxforda, kretona, surovega platna ali šifona, 6 kom. for. 1 60
Spodnje kiltje za gospe iz rouge, surovega platna ali šifona, 3 kom. f. 3.— iz mohairja ali zefirja, 1 kom f. 1 50 in f. 2 —
Rute za na glavo iz foila, najnovějšíh uzorcev, 6 komadov for. 1 20
Ženske nogovice za poletje, bele in barvane, 6 parov pletenih for. 1 50

Blago iz platna in tkanine.

1 komad = 29 vatlov

Domače platno močne kakovosti, 1 kom. (29 vatlov) 3/4 for. 5 50, 1/4 for. 4 20
King-tkanina, bolja od platna, najboljšé znamke 1 kom 3/4 for. 7 50, 1/4 for. 5 80
Oxford najnovějšíh uzorcev, 1 kom. (29 vatlov) for. 4 50
Chifon za možke in ženske perilo, 1 kom (30 vatlov) I v. for. 5 50, II vrste for. 4 50
Cannevas za posteljne preproge, 1 kom (30 dunajskih vatlov) I v. 6 f., II v. f. 5 20
Atlas Gradl za posteljne preproge, 1 komad (30 dunajskih vatlov) I vrste for. 7 50 II vrste for. 5 50